

(Ismét közbe kell szólnunk: ez a „vendég”, az írónak gyengécske pályakezdő: Pekár Gyula⁴ volt... Róza anyagilag is támogatta a magas termetű ifjat, Stróbl Alajos Arany János szobrának Toldi-modelljét...⁵)

(Budapesti Hírlap, 1894. március 13.)

Pilisy Róza levele Krúdy Gyulának

Kedves Mester – ez kevés mesterek-mestere! E perczben olvastam a Magyarországbán az egykor Fehér Kaméliás hölgyet – bár ez a Kamélia már bebarant, mint... Beján mondja, de bevénült. [...] Gyere el öreg 4 hete behozattam a karczost s folyton várlak. Azelőtt, amikor oly sivár volt az életem, s olyan voltam, mint a penészes savanyított uborka, el-eljöttél. S most, midőn csupa rózsza hever előttem-utánam, s oh rajtam is – most nem jössz el. Legújabb barátom Mdme Sévignének⁶ hív, lehet, idővel ez is rá jön, nem vagyok egyéb, mint egy agg – de fájdalom – nem – aggszűz. Ha az lennék, Te lennél, oh Te Mester, kinek odadobnám azt – amim nincs.

A már öreg híved a Lovarnő a Fehér R.

(1915, OSZK Kézirattára, Levelestár)

- 4 Író, újságíró, politikus, miniszter (1867–1937). Pekár Gyulát Justh Zsigmond terelgette a képzőművészeti tájékozódás felől az irodalom irányába. 1892-ben lépett be tárcaírónak a *Magyar Hírlaphoz*, de 1893 nyarán már hosszabb európai körútra indult. Őt nyelven beszélt tökéletesen. Több évtizeden keresztül óriási befolyással bírt az irodalmi és a politikai közéletben. 1901–1935-ig (kivéve az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság idejét) a szabadelvű Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja (KNEP), egységes párti, majd a Nemzeti Egység Pártja (NEP) programjával országgyűlési képviselő. Igazi nőfalónak tartották, a korban sok-sok intim pletyka keringett hódításairól.
- 5 Valóban, az Arany-szobor Toldi-figurájának modelljéül a szobrász az atlétikus, kisportolt testű Pekár Gyulát választotta.
- 6 Azaz: Marie de Rabutin-Chantal, marquise de Sévigné (1626–1696) márkiné, aki 25 éven keresztül levelezett leányával. Leveleit a korban divatos „roman-fleuve”, azaz a folyóregény végtelen hőmpölygésével írta, s bennük megrajzolta a XIV. Lajos korabeli udvari élet teljes képét. Leveleit – egy idő után – sokan másolni és terjeszteni kezdték.